

WÓJT GMINY MAŁKINIA GÓRNA

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO OBSZARU POŁOŻONEGO
W POŁUDNIOWEJ CZĘŚCI OBREBU
EWIDENCYJNEGO PONIATOWO**

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO**

MAŁKINIA GÓRNA 2025

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	3
II.	Informacje o zawartości, głównych celach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz jej powiązaniach z innymi dokumentami	5
III.	Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	9
IV.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu miejscowego oraz częstotliwości jej przeprowadzania	10
V.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	10
VI.	Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	10
VII.	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	15
VIII.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody	16
IX.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania planu miejscowego	19
X.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru oraz na środowisko	22
XI.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	30
XII.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	31
XIII.	Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	32
XIV.	Oświadczenie	33

I. WSTĘP

Zgodnie z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Organ opracowujący projekt dokumentu uzgadnia z właściwymi organami - Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 53 ustawy Wójt Gminy Małkinia Górna pismem: znak PGP.6721.2-2.2025 z dnia 18.03.2025 r. wystąpił do wyżej wymienionych organów o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Poniatowo.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowi Mazowieckiej w opinii zawartej w piśmie, znak: ZNS.7040.35.2025.HC z dnia 31.03.2025 r. uzgodnił proponowany zakres prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w południowej części obrębu ewidencyjnego Poniatowo.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie pismem znak: WOOS-III.411.162.2025.JDR z dnia 25.04.2025 r. również uzgodnił zakres prognozy oddziaływania na środowisko.

Uwzględniając wymogi określone w ustawie, w uzgodnieniu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Ostrowi Mazowieckiej i Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie, niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w południowej części obrębu ewidencyjnego Poniatowo zawiera następujący zakres tematyczny:

- informacje o zawartości, głównych celach projektu planu miejscowego oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu miejscowego oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu planu miejscowego,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu miejscowego, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich

te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu planu miejscowego,

- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru oraz na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu planu miejscowego, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu miejscowego wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy,
- wnioski końcowe,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Organ opracowujący plan miejscowy poddaje jego projekt wraz z prognozą oddziaływania na środowisko opiniowaniu przez wymienione wyżej organa (art. 54 ustawy ooś).

W strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zapewnia się również możliwość udziału społeczeństwa oraz organizacji ekologicznych poprzez podanie do publicznej wiadomości informacji o przystąpieniu do opracowania projektowanego dokumentu, możliwość zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, możliwość składania uwag i wniosków oraz sposób ich rozpatrzenia (art. 39 ustawy ooś).

Zgodnie z art. 17 pkt 11 i pkt 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.), organ sporządzający plan miejscowy ogłasza o rozpoczęciu konsultacji społecznych (nie później niż w dniu rozpoczęcia konsultacji) informując o sposobach, miejscach i terminach prowadzenia konsultacji, a następnie przeprowadza konsultacje przez okres co najmniej 28 dni w formach określonych w ustawie.

Organ opracowujący projekt planu miejscowego bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa (art. 55 ust. 1 ustawy ooś).

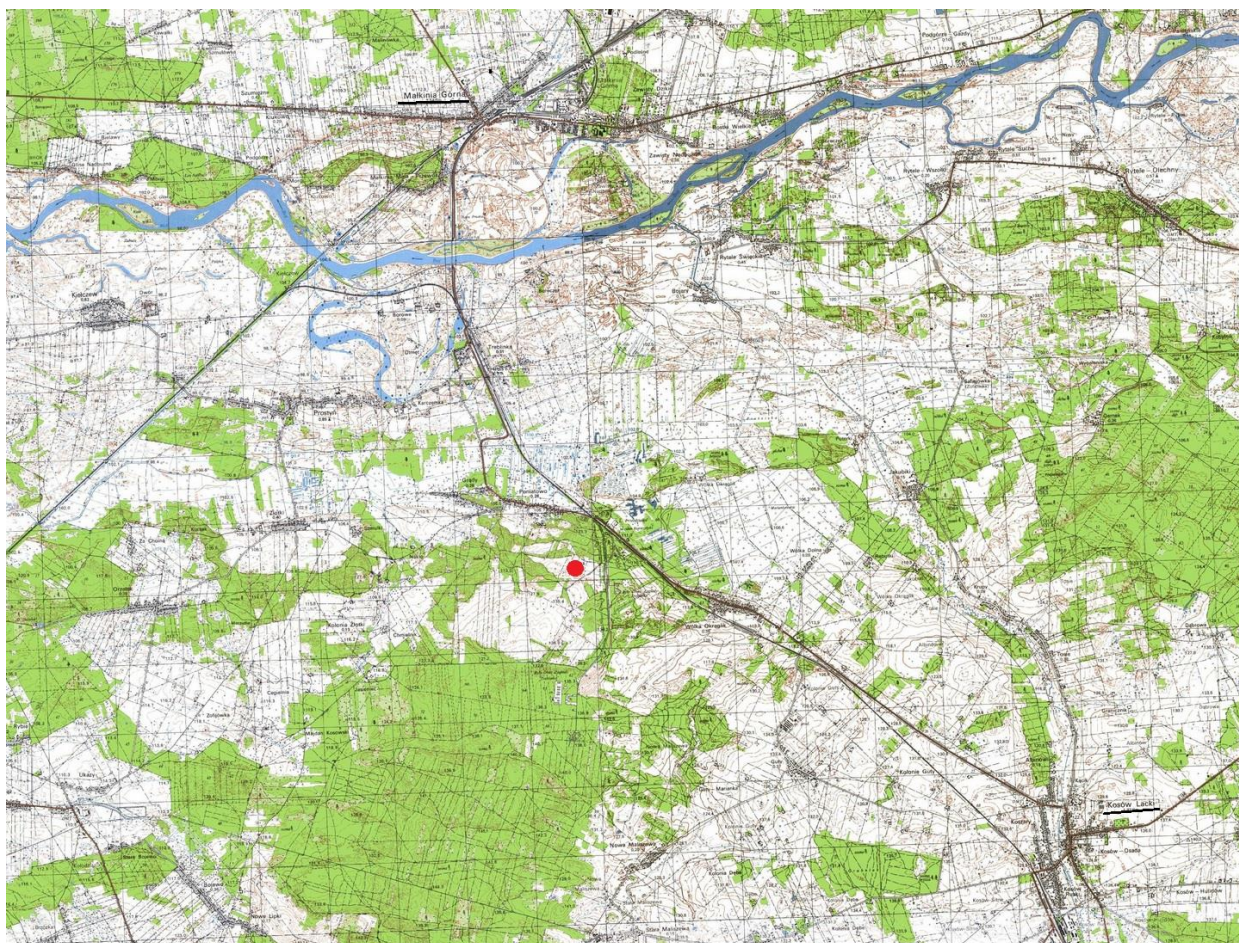
Do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało

przeprowadzone oraz propozycje metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu (art. 55, ust. 3 ustawy ooś).

II. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

Podstawę prawną opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowi Uchwała Nr 72/XII/2025 Rady Gminy Małkinia Górna z dnia 7 lipca 2025 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w południowej części obrębu ewidencyjnego Poniatowo.

Obszar objęty planem miejscowym położony jest w południowej części obrębu Poniatowo w gminie Małkinia Górna, w powiecie ostrowskim, w bezpośrednim sąsiedztwie z gminą Kosów Lacki w powiecie sokołowskim, w województwie mazowieckim. Tereny obejmują działki nr ewid. 489, 490, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507 i 508 o łącznej powierzchni ok. 10,27 ha.

Położenie terenów opracowania
(źródło: <https://malkiniagorna.e-mapa.net/>)

Na ww. obszarze w 2024 roku na powierzchni 9,2950 ha udokumentowano w kategorii C₁ złożę kruszywa naturalnego „Poniatowo VIII”. Dokumentację geologiczną złoża

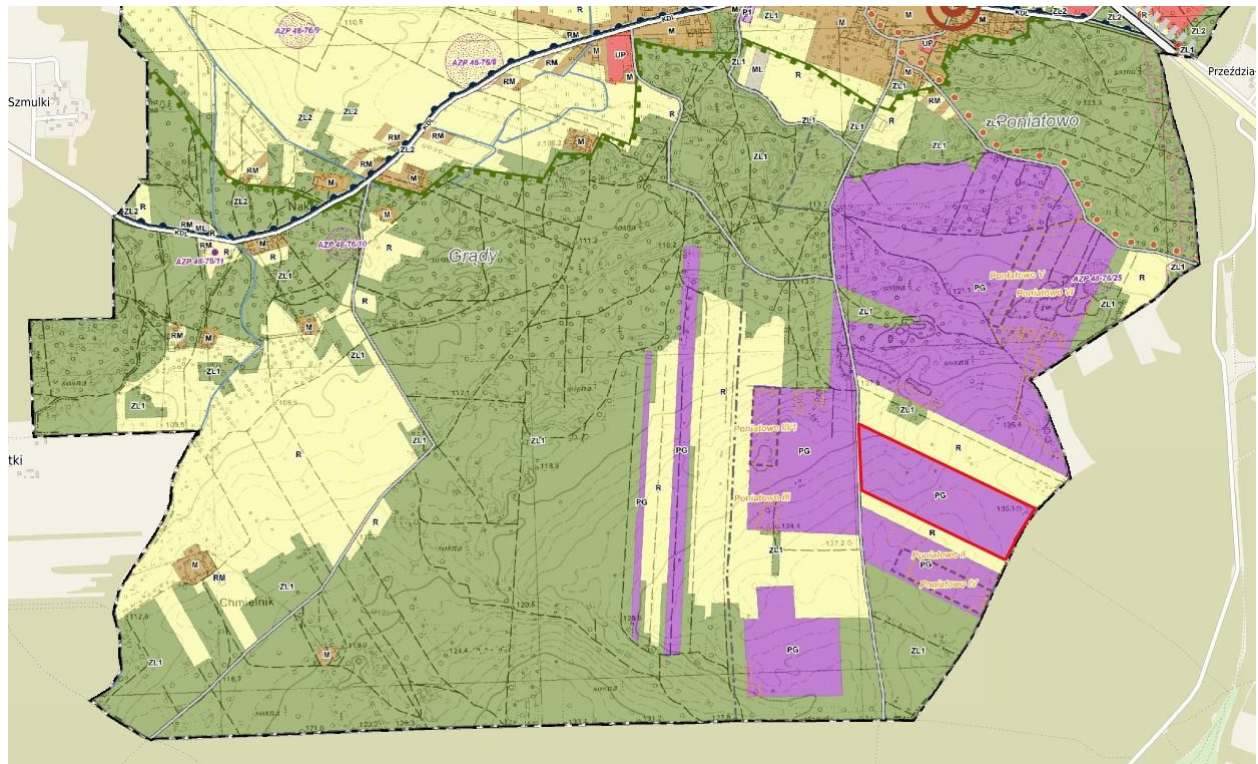
zatwierdzono decyzją **Nr 41/21/PE.I** Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia **10.05.2025 r.**

Dla pełnego wykorzystania zasobów geologicznych w granice opracowania planu włączono działki o nr ewid. 498 i 499, które rozdzielają Pole A i Pole B złoża, a w obrębie których kontynuuje się seria złożowa.

Dostępność komunikacyjną do projektowanego terenu górniczego zapewni istniejąca droga gminna.

Obszar wskazany do opracowania objęty jest Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Małkinia Górna zatwierdzonym Uchwałą Nr 216/XXXVI/2006 z dnia 31 marca 2006 roku. Zgodnie z ustaleniami planu dla ww. obszaru wyznaczono funkcję produkcji rolnej (R).

Potrzeba sporządzenia planu miejscowego wynika zatem z konieczności zmiany ustaleń obowiązującego planu miejscowego, tj. zmiany wyznaczonej funkcji produkcji rolnej na funkcję górnictwa i wydobywania (G), co ilustruje poniższy rysunek planu.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Małkinia Górna
(BIP, Gmina Małkinia Górna)

Należy zaznaczyć, że w przyjętym Uchwałą Nr 379/XLIX/2023 Rady Gminy Małkinia Górna w dniu 31 marca 2023 roku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Małkinia Górna, analizowany obszar w całości wskazany jest pod eksploatację powierzchniową kopalni wraz z niezbędną zabudową i zagospodarowaniem.

Zatem projektowane przeznaczenie i zagospodarowanie obszaru objętego planem miejscowym nie jest sprzeczne z ustaleniami studium gminy.

Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z lokalnych potrzeb społeczno-gospodarczych, w tym potrzeby miejscowego przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą na terenie gminy Małkinia Górna, a wyrażoną we wniosku złożonym do Wójta Gminy.

Celem planu miejscowego jest:

- przeznaczenie terenów rolnych pod teren górnictwa i wydobywania, a po wyeksploatowaniu złożeń rekultywację terenu,
- wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego oraz określenie zasad zagospodarowania terenów minimalizujących skutki wpływu ustaleń planu na środowisko.

Ustalenia planu miejscowego zawarte są w formie ustaleń tekstowych stanowiących treść uchwały oraz na rysunku zmiany planu w skali 1:2000 stanowiącym załącznik do uchwały.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa:

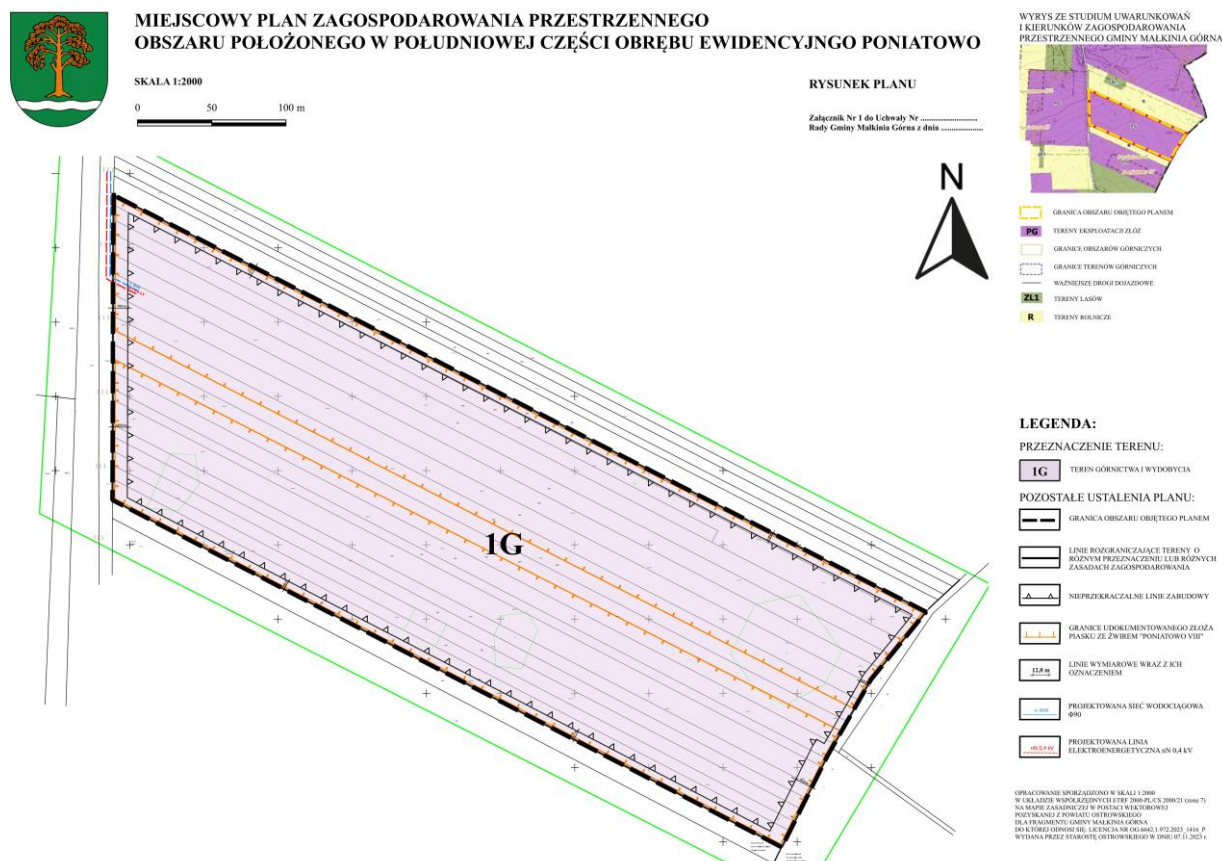
- przeznaczenie terenu oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- zasady ochrony środowiska i przyrody oraz ochrony i kształtowania krajobrazu,
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych,
- nazwy oraz granice występowania złóż kopalin,
- granice obszarów wymagających przekształceń lub rekultywacji,
- zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną nadziemną intensywność zabudowy, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, maksymalny udział powierzchni zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy, minimalną liczbę i sposób realizacji miejsc do parkowania, w tym miejsc przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową oraz linie zabudowy i gabaryty obiektów,
- granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych i obszarów osuwania się mas ziemnych,
- szczególne warunki zagospodarowania terenu oraz ograniczenia w jego użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy,
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenu,
- stawkę procentową, na podstawie której ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Przedmiotem planu, jak wcześniej wspomniano jest teren górnictwa i wydobywania oznaczony na rysunku planu symbolem 1G.

Dla terenu górnictwa i wydobywania o łącznej powierzchni około 9,23 ha obok przeznaczenia podstawowego dopuszczono funkcję uzupełniającą: zabudowę usługową związaną z obsługą kopalni, komunikację oraz urządzenia infrastruktury technicznej.

W ustaleniach planu miejscowego zawarto szereg zapisów mających na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko, które omówiono w dalszej części prognozy.

Obsługę komunikacyjną terenu kopalni zapewni istniejąca droga gminna oraz wewnętrzne drogi zakładowe. Droga gminna posiada powiązane z drogami dojazdowymi gminnymi oraz drogą wojewódzką Ostrów Maz. - Sokołów Podl. Podstawowym kierunkiem wywozu urobku będzie teren gminy Małkinia Górna oraz gmin sąsiednich.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
(źródło: własne)

Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych przewiduje się powierzchniowo w obrębie kopalni działki, stosownie do przepisów odrębnych.

Wraz z eksploatacją przebiegać będzie sukcesywna rekultywacja terenów poeksploatacyjnych w miarę przesuwania się frontu robót wydobywczych poprzez

wyrównywanie skarp i dna wyrobiska, odtwarzanie pokrywy glebowej, prowadzenie prac zalesieniowych i inne prace. Do rekultywacji wykorzystany będzie zgromadzony na tymczasowych zwałowiskach nadkład oraz nieprzydatne frakcje wydobywanego surowca.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Poniatowo powiązany jest z innymi strategicznymi dokumentami, m.in.:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Małkinia Górna, zgodnie z którym przedmiotowy teren przeznaczony jest pod eksploatację kopalni,
- Planem zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego, zgodnie z którym na terenach wiejskich przewiduje się rozwój funkcji pozarolniczych w oparciu o wykorzystanie lokalnych zasobów surowcowych,
- Strategią Rozwoju Gminy Małkinia Górna do 2033 roku, w którym jednym z celów gospodarczych rozwoju gminy jest znaczne rozszerzenie pozarolniczej działalności produkcyjnej i usługowej,
- Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Małkinia Górna na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028.

III. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W opracowaniu prognozy posłużono się metodą opisową polegającą na analizie prawdopodobnych rodzajów skutków oddziaływania na środowisko, jakie mogą wystąpić w przypadku realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Sposób opracowania prognozy został podporządkowany metodologii właściwej dla planowania strategicznego.

Pierwszym etapem prac nad prognozą oddziaływania na środowisko było rozpoznanie uwarunkowań środowiska przyrodniczego w oparciu o wizje terenowe wykonane wiosną 2025 roku oraz dostępne materiały i dokumenty planistyczne, w szczególności dokumentację geologiczną złoża „Poniatowo VIII”.

W czasie wizji terenowych przeprowadzono inwentaryzację urbanistyczną i środowiska przyrodniczego polegającą na rozpoznaniu zagospodarowania terenów i stanu środowiska.

W procedurze rozpatrywania oddziaływania uwzględniono wszystkie komponenty środowiska ze szczególnym uwzględnieniem oddziaływań na ludzi, powierzchnię ziemi, budowę geologiczną i zasoby naturalne, pokrywę glebową, wody podziemne, szatę roślinną, faunę, siedliska przyrodnicze, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny i krajobraz naturalny.

W prognozie analizie poddano przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko zawarte w projekcie planu miejscowego. Do identyfikacji oddziaływań znacząco oddziałujących na środowisko wykorzystano Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 roku poz. 1839 ze zm.).

IV. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO I CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (Wójt Gminy) zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji rady na przeprowadzenie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, w tym skutków realizacji postanowień planów miejscowych.

Ponadto, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska, monitoring jakości powietrza, wód, gleb i ziemi oraz poziomu hałasu i pól elektromagnetycznych jest prowadzony w ramach państwowego monitoringu środowiska przez wojewódzki inspektorat ochrony środowiska, a na szczeblu samorządowym przez starostę powiatowego lub podmiot gospodarczy.

Eksplorację kopalin należy prowadzić zgodnie z planem zagospodarowania złoża pod nadzorem uprawnionych służb geologicznych, które zobowiązane są na bieżąco monitorować przebieg prac górniczych.

V. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Dla planowanego przedsięwzięcia z uwagi na lokalny zasięg oraz położenie w odległości około 103 km od granicy państwowej z Republiką Białorusi wyklucza się możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko.

VI. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI KONCEPCJI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Istniejący stan środowiska

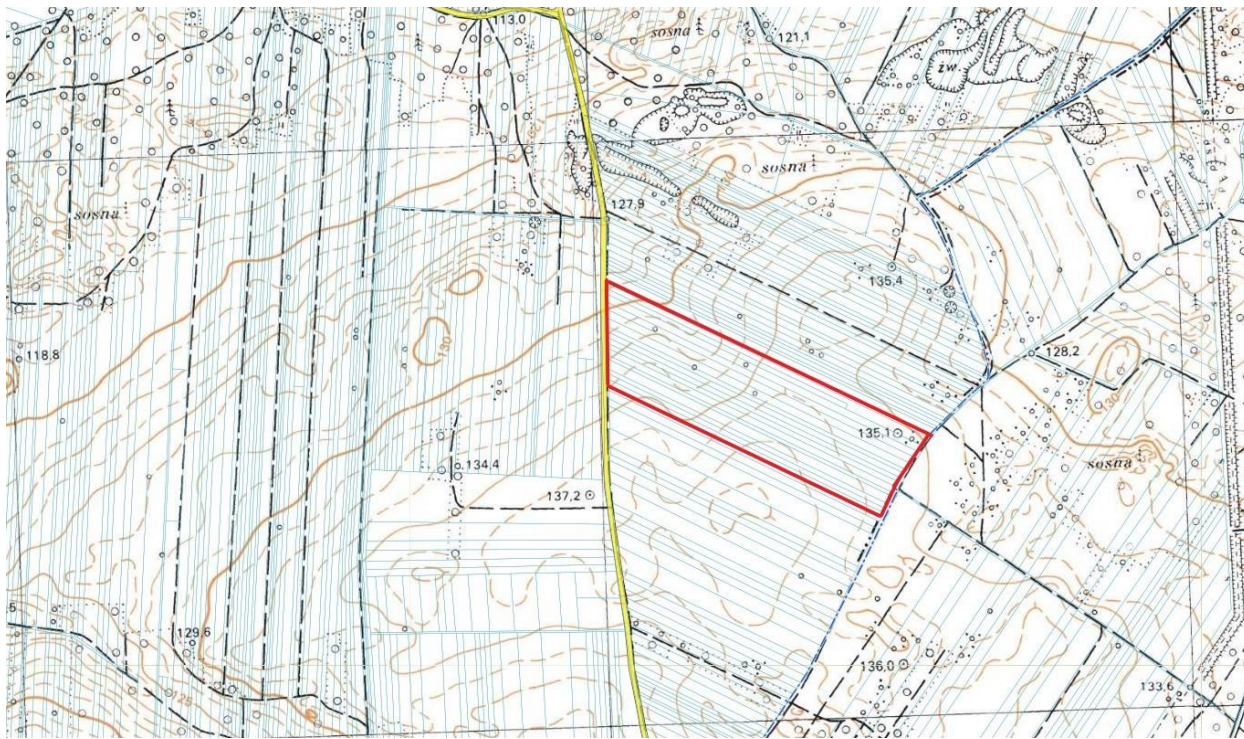
1.1 Położenie

Przedmiotowe tereny położone są w południowej części obrębu Poniatowo w gminie Małkinia Górna, w powiecie ostrowskim, w bezpośrednim sąsiedztwie z gminą Kosów Lacki w powiecie sokołowskim, w województwie mazowieckim. Tereny obejmują działki nr ewid. 489, 490, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507 i 508.

W podziale fizyczno–geograficznym Polski według J. Kondrackiego obszar leży w mezoregionie Równina Wołomińska (318.94). Od północy graniczy z Doliną Dolnego Bugu (318.84), z którą wchodzi w skład makroregionu Niziny Środkowomazowieckiej (318.7). Od południowego wschodu sąsiadują z Wysoczyzną Siedlecką (318.94) stanowiącą część Niziny Południowopodlaskiej (318.9).

1.2 Rzeźba terenu

Rzeźba terenu ukształtowana została w zlodowaczeniu środkowopolskim, w stadiale Warty i jego faz recesyjnych, dolnej i środkowej. Jest to obszar staroglacjalnych zdenudowanych równin i obniżonych wysoczyzn nachylonych w kierunku północno-wschodnim.

Rzeźba terenu

(źródło: <https://malkiniagorna.e-mapa.net/>)

Mapka nr 4 Formy terenu

(źródło: <https://malkiniagorna.e-mapa.net/>)

Analizowane tereny położone są w obrębie utworów glacialnych - moreny czołowej stanowiącej lokalną kulminację terenową o przebiegu SW-NE.

Obszar stanowi niewielkie wyniesienie o lekko falistej powierzchni o rzędnych terenu wahających się od 130,9 m n.p.m. w części północno- zachodniej, przy drodze gminnej, do 137,7 m n.p.m. w części środkowej. Deniwelacje terenów osiągają zatem wartość około 6,8 m.

Teren opracowania nachylony jest w kierunku północno-zachodnim ze spadkiem około 2 %.

1.3 Budowa geologiczna

Pod względem geologicznym tereny będące przedmiotem planu miejscowego położone są w strefie występowania osadów lodowcowych (moren glacialnych) reprezentowanych przez piaski, żwiry i gliny zwałowe. W ich otoczeniu występują osady wodnolodowcowe w postaci piasków i żwirów.

W wyniku prowadzonych podczas dokumentowania złoży badań ustalono dla terenu złoży profil geologiczno-złożowy. Na całym terenie złoży na powierzchni występuje gleba piaszczysta o miąższości ok. 0,3 m. Poniżej zalegają piaski drobnoziarniste i piaski drobnoziarniste pylaste lub gliniaste oraz lokalnie glina. Wszystkie te utwory stanowią nadkład.

Serię złożową, zalegającą pod nadkładem stanowią piaski średnioziarniste, piaski różnoziarniste ze zróżnicowaną zawartością frakcji żwirowej oraz piaski ze żwirem.

Miąższości złoży wahają się od 22,6 m do 27,3 m (średnio 25,67 m), a spąg serii złożowej występuje na głębokości od 23,5 m do 29,4 m. W partiach złoży częściowo zawodnionego miąższość serii zawodnionej osiąga maksymalnie 1,9 m. Poniżej serii złożowej występują piaski drobnoziarniste pylaste bądź ilaste, lokalnie glina.

1.4 Warunki eksploatacyjne złoży

Złoże „Poniatowo VIII” jest złożem jedno pokładowym o udokumentowanych w kat. C₁ zasobach w ilości 4 164 346 Mg na powierzchni 92 950 m².

Planuje się, że złoże „Poniatowo VIII” w granicach obszaru górniczego będzie eksploatowane metodą odkrywkową, systemem ścianowym i spod wody, jednym poziomem wydobywczym, piętrami suchym oraz zawodnionym. Kopalina będzie prawdopodobnie urabiana za pomocą ładowarki i koparki podsiębiernej.

Złoże „Poniatowo VIII” jest złożem pospolitym o prostej budowie i zalegającym stosunkowo płytko. Złoże to wydaje się być proste w eksploatacji, a jej wpływ na środowisko naturalne, ze względu na skalę ingerencji w środowisko oraz krótkotrwałość prowadzonej działalności górniczej będzie niewielki.

Kopalina udokumentowana w złożu „Poniatowo VIII” wykazuje przydatność dla potrzeb budownictwa i drogownictwa. W stanie naturalnym przebadane kruszywo może być używane do budowy nasypów drogowych i budowlanych oraz zapraw budowlanych.

Po rozsortowaniu badanego kruszywa można uzyskać żwiry i mieszanki do betonów i do nawierzchni drogowych oraz piasek zwykły do betonów oraz piasek do nawierzchni drogowych.

1.5 Wody powierzchniowe

Na przedmiotowych terenach brak jest cieków i naturalnych zbiorników wodnych. Przez teren przebiega dział wodny rozdzielający zlewnię rzeki Treblinka od rzeki Kanał Kacapski.

W podziale hydrograficznym polski przedmiotowe tereny położone są w dwóch jednolitych częściach wód powierzchniowych:

- część wschodnia: JCWP Treblinka RW200015267147549 wyznaczona jako naturalna część wód o dobrym stanie chemicznym i niebadanym stanie biologicznym, zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych,
- część zachodnia: JCWP Kanał Kacapski RW200010267147749 wyznaczona jako naturalna część wód o umiarkowanym stanie ekologicznym i stanie chemicznym wód poniżej dobrego, zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

1.6 Wody podziemne

W podziale hydrogeologicznym polski tereny położone są w granicach jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) oznaczonej europejskim kodem PLGW200055 o dobrym stanie ilościowym i chemicznym wód, niezagrożonej ryzykiem niespełnienia celów środowiskowych.

Na analizowanym obszarze rozpoznano dwa główne poziomy wodonośne: trzeciorzędowy i czwartorzędowy.

W poziomie trzeciorzędowym przedmiotowe tereny usytuowane są w granicach wydzielonego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 „Subniecka Warszawska” o charakterze porowym.

Główny poziom wodonośny występuje w pogrzebanych piaskach i żwirach sandrów zlodowacenia Odry i zlodowaceń południowopolskich oraz interglacialnych piaskach dolin rzecznych. Poziom ten występuje na głębokości od 20 m do 50 m. Jest na ogół dobrze izolowany od powierzchni glinami zwałowymi zlodowaceń Odry i Warty.

W poziomie czwartorzędowym występuje jeden z dwóch poziomów charakterystyczny dla obszaru wysoczyzny. W udokumentowanym złożu „Poniatowo VIII” stwierdzono występowanie zwierciadła wody w zakresie rzędnych 107,4 – 108,6 m n.p.m.

Występowanie zwierciadła wody gruntowej w obrębie serii złożowej stwierdzono w dziesięciu otworach badawczych. Z tego powodu kopalina w złożu jest częściowo zawodniona.

1.7 Gleby

Gleby nie wykazują zróżnicowania w zakresie przydatności rolniczej, którą odzwierciedla jednorodny skład podłoża. Są to gleby rozwinięte na głębokich piaskach luźnych należące do 7 kompleksu żyniego bardzo słabego gruntów ornych. W granicach opracowania pokrywą glebową stanowią w przewadze gleby pseudobielicowe wyługowane w klasie VI. Są glebami przewiewnymi i przepuszczalnymi, mało zasobnymi w składniki pokarmowe, a tym samym o małej przydatności rolniczej. Wyłączenie ich z produkcji rolniczej nie będzie odbywało się z większą szkodą dla gospodarki rolnej.

W drobnych enklawach pojawiają się gleby brunatne w V klasie bonitacyjnej, ale ich rolnicza przydatność z uwagi na rozdrobnienie również jest mała.

1.8 Szata roślinna

Szatę roślinną stanowią zbiorowiska roślinności charakterystycznej do użytków rolnych pozostawionych w ugorze, a zatem zachwaszczone i zakrzaczone. Od strony wschodniej tereny graniczą z dużym kompleksem leśnym boru mieszanego świeżego z drzewostanem sosnowym w różnym wieku.

1.9 Klimat

Klimat okolic Poniatowa jest charakterystyczny dla całego regionu mazowiecko-podlaskiego. Cechuje go przewaga wpływów kontynentalnych - dość mroźna zima z pokrywą śnieżną utrzymującą się ponad 80 dni w roku i stosunkowo gorące, słoneczne lato, a potem mglisty październik.

Średnia temperatura roku wynosi około 7,2°C, przy czym w styczniu spada poniżej 4,5°C, a w lipcu sięga 18,5°C.

Średnia liczba dni z opadami waha się od 130 do 170, a średnioroczna suma opadów wynosi tylko 500-550 mm. Parowanie potencjalne jest wyższe o około 100 mm od rocznej sumy opadów.

Od maja przez całe lato utrzymują się dość długie okresy bezopadowe, co jest niekorzystne dla vegetacji roślin uprawnych. Na ogół z końcem pierwszej dekady marca gleby są już ogrzane powyżej 0°C, a na przełomie pierwszej i drugiej dekady kwietnia powyżej 6°C. Ostatnie przymrozki wiosenne zdarzają się jednak do końca kwietnia - pierwszych dni maja, a pierwsze przymrozki jesienne występują zazwyczaj w okresie 6-15 października. Okres wegetacyjny trwa 200-210 dni. W sumie warunki klimatyczne są umiarkowanie korzystne dla rolnictwa, za wyjątkiem klimatycznego bilansu wodnego.

Średnia wieloletnia wilgotność względna powietrza wynosi 82%. Przeważają wiatry zachodnie umiarkowane i słabe o prędkości do 3 m/s.

Warunki klimatu lokalnego kształtowane są przez takie czynniki fizjograficzne jak: ukształtowanie terenu, rodzaj podłoża, obecność wód powierzchniowych, obecność zwartych kompleksów leśnych oraz obecność źródeł zanieczyszczeń powietrza. Z tych względów warunki klimatyczne podlegają niewielkiej modyfikacji i zróżnicowaniu, nieco inne występują w obrębie użytków rolnych, inne w obrębie użytków leśnych.

Tereny leśne ze względu na występowanie roślinności posiadają specyficzny mikroklimat z wyrównaną termiką powietrza, osłabieniem siły wiatru, dłuższym zaleganiem pokrywy śnieżnej.

2. Stan środowiska w przypadku braku realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Przedmiotowe tereny stanowią nieużytkowane grunty rolne. Jedynym elementem zagospodarowania jest droga gminna granicząca od północnego-zachodu pełniąca rolę

dojazdową do terenów użytków rolnych i kompleksów leśnych. Na północ i na północny-zachód od terenów objętych planem występują tereny eksploatacji kruszywa naturalnego.

Pierwotny krajobraz naturalny obszaru uległ znacznym przekształceniom pod wpływem antropopresji - gospodarczej działalności człowieka polegającej na powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego. W niedalekim sąsiedztwie planowanego przedsięwzięcia funkcjonują dwie kopalnie kruszywa naturalnego.

Najbliższa zabudowa mieszkaniowa położona jest w Poniatowie na dz. nr 360/1 w odległości około 1100 m w kierunku północnym. Zabudowa mieszkaniowa pomimo znacznej odległości jest dodatkowo ekranowana przez zwarty kompleks leśny otaczający analizowany teren.

Zagospodarowanie terenów objętych opracowaniem

(źródło: <https://malkiniagorna.e-mapa.net/>)

W przypadku braku realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stan środowiska przyrodniczego na przedmiotowym terenie nie ulegnie zmianie. Użytki rolne występujące na przedmiotowym terenie nadal pozostawać będą w ugorze z uwagi na słabą jakość gleb i nieopłacalność produkcji rolniczej.

VII. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Do obszarów objętych znaczącym oddziaływaniem należy zaliczyć tereny, w których zostały przekroczone dopuszczalne normy środowiskowe pogarszające stan środowiska oraz warunki zdrowia i życia mieszkańców.

Zgodnie z §3 ust. 1 pkt 40a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm., wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową inne niż wyżej wymienione bez względu na powierzchnię obszaru górniczego należy do przedsięwzięć

mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, między innymi w następujących przypadkach:

- na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie większej niż 100 m od nich,
- jeżeli w odległości nie większej niż 0,5 km od miejsca planowanego wydobywania kopalin metodą odkrywkową znajduje się inny obszar górniczy ustanowiony dla wydobywania kopalin metodą odkrywkową,

a także z obszaru górniczego o powierzchni większej niż 2 ha lub o wydobyciu większym niż 20 tys. m³ na rok.

Przeznaczenie terenu pod wyżej wymienioną funkcję skutkować mogą oddziaływaniami na poszczególne elementy środowiska: na bioróżnorodność, ludzi, rzeźbę terenu, budowę geologiczną, stosunki wodne, szatę roślinną, świat zwierząt, klimat lokalny, w tym klimat akustyczny i warunki arosanitarne, krajobraz naturalny.

VIII. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 ROKU O OCHRONIE PRZYRODY

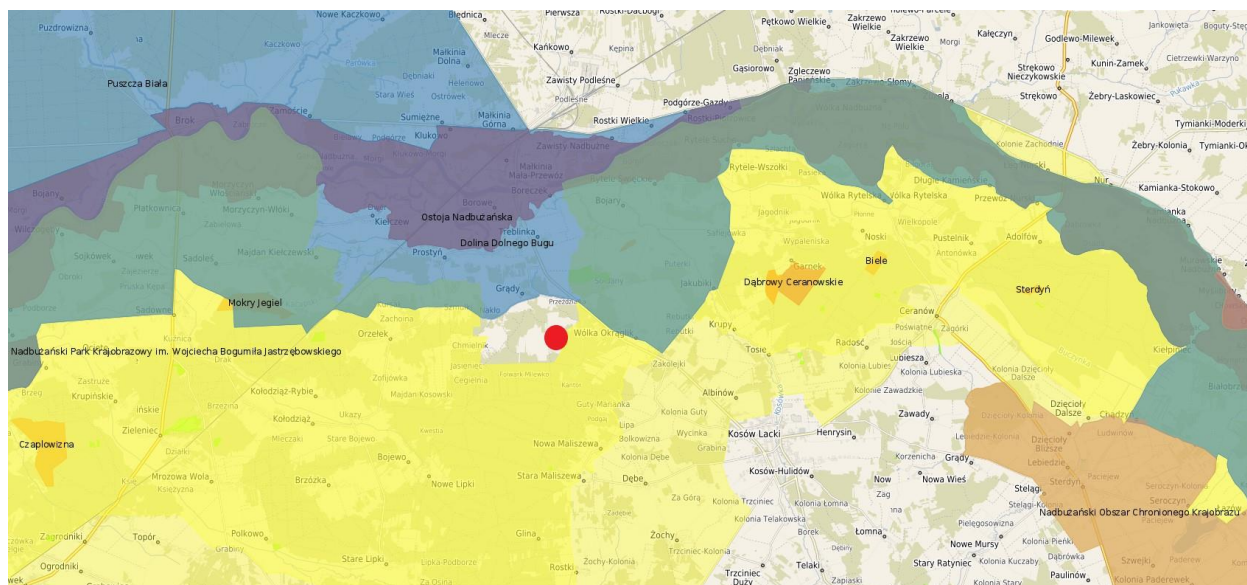
Eksploracja kopalin należy do kategorii działalności gospodarczej odznaczającej się dużą ingerencją w środowisko przyrodnicze. W wyniku powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego na terenach górniczych zmianom ulega większość komponentów środowiska przyrodniczego.

Funkcjonowanie kopalni kruszywa naturalnego niesie za sobą potencjalne zagrożenia dla środowiska polegające na możliwości zanieczyszczenia wód gruntowych w wyniku wycieków paliwa i smarów pochodzących z maszyn oraz środków transportu, zanieczyszczenia gleb w bezpośrednim sąsiedztwie kopalni pod wpływem pylenia podczas urobku, załadunku i transportu kopalin. Nadmierna emisja pyłu i spalin wpływa również na ponadnormatywne zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego. Z pracą koparko-ładowarki oraz środków transportu związany jest hałas powstający w obrębie kopalni i wzdłuż dróg dojazdowych. W trakcie eksploatacji na skutek braku zachowania odpowiedniego kąta nachylenia skarp wyrobisk, a także innych nieprzewidzianych okoliczności, może powstać niebezpieczeństwo osunięcia materiału skalnego. Niedostateczne zabezpieczenie terenów kopalni stwarza bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi oraz zwierząt. Będą to jednak oddziaływania i zagrożenia o skali lokalnej oraz o charakterze potencjalnym.

W granicach opracowania nie występują obiekty i obszary ochrony przyrody w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.). Brak tutaj zarówno form wielkopowierzchniowych, jak i pojedynczych obiektów w postaci rezerwatów przyrody, pomników przyrody, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych itp.

Nie przewiduje się zatem występowania problemów związanych z ochroną środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania

przestrzennego, a w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na mocy ustawy o ochronie przyrody.

Obszary ochrony przyrody
(źródło: <https://malkiniagorna.e-mapa.net/>)

Najbliższy obszar ochrony przyrody to Nadbużański Park Krajobrazowy sąsiadujący bezpośrednio od południowego-wschodu z terenem objętym planem miejscowym.

Park utworzono w dolnym biegu rzeki Bug - fragment dolnej Narwi i Liwca oraz duże obszary leśne Puszczy Białej, Borów Łochowskich i Lasów Ceranowskich. Powierzchnia parku wynosi 139 tys. ha, a razem z otuliną 222,1 tys. ha. Jest to jeden z największych parków krajobrazowych w Polsce.

Dzięki niewielkiej ingerencji człowieka, zarówno Bug jak i jej dolina, zachowały się w stanie zbliżonym do naturalnego, co jest rzadkością w Europie.

W Nadbużańskim Parku Krajobrazowym dominują bory sosnowe, porastające ubogie, piaszczyste siedliska. W podszyciu dominuje często jałowiec pospolity, natomiast runo borów tworzą między innymi mchy i chronione widłaki. Najczęściej występuje widłak goździsty, ale nierzadkie są też widłak jałowcowaty, spłaszczony i wroniec.

Flora parku liczy około 1300 gatunków, w tym 38 gatunków drzew i 59 gatunków krzewów. Występuje tu 60 gatunków chronionych oraz 170 zaliczanych do rzadkich w skali kraju lub regionu, np. wierzba śniada, lepnica dwudzielną, skalnica trójpalczasta, lucerna koleczastostrąkowa i wiele innych.

Wielka różnorodność siedlisk wpływa bezpośrednio na bogactwo świata zwierząt Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego. Szczególnie różnorodny jest świat ptaków. Gatunki rzadkie i zazwyczaj najbardziej zagrożone wyginięciem, występują najczęściej w dolinie Bugu, która jest "życiową arterią" parku. Symbolem nadbużańskich naturalnych łąk jest kulik wielki, odżywający się pięknym, fletowym trelem. Jeszcze kilka lat temu na suchych nadbużańskich pastwiskach i wydmach występował kulon.

Na terenie parku i otuliny występuje znaczna liczba dużych ssaków kopytnych. Liczebność łosia jest oceniana na 150 sztuk, jelenia na około 270, dzika ponad 400 a sarny na 2600. Jeszcze niedawno w Puszczy Białej spotykane były wilki. Nad Bugiem można znaleźć ślady żerowania

bobrów - charakterystyczne zgryzy na drzewie. Coraz częściej spotykana jest także wydra. Spośród ginących gatunków gadów bardzo rzadko występują żółw błotny i gniewosz plamisty. Inne gatunki to zaskroniec, żmija zygzakowata, padalec i jaszczurki. Występują tu nielicznie orlik krzykliwy, trzmieljad, kobuz, krogulec, pustułka.

Z uwagi na lokalny charakter przedsięwzięcia, skalę wydobycia, kierunki transportu kopaliny oraz znaczną odległość, eksploatacja kruszywa naturalnego nie będzie miała wpływu na stan środowiska w Nadbużańskim Parku Krajobrazowym.

Najbliższy obszar Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu PLB140001 położony jest na północ od planowanego przedsięwzięcia w odległości około 1,5 km. Drugi z obszarów Natura 2000 Ostoja Nabużańska PLH140011 oddalony jest jeszcze bardziej, w odległości około 3,5 m w kierunku północno-zachodnim.

Zatem, i w tym przypadku powierzchniowa eksploatacja kruszywa naturalnego nie będzie miała bezpośredniego lub pośredniego wpływu na stan obszarów Natura 2000 w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt występujących na tych obszarach oraz na ich integralność.

Tereny objęte planem miejscowym położone są w granicach ustalonego w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego korytarza ekologicznego GKPN-C-1A Lasy Mielnickie – Puszcza Biała, w którym obowiązują zadania i kierunki działań wynikające z ustaleń planu (Uchwała Nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r. – Dz. Urz. Woj. Maz. z 2018 r. poz. 13180).

Korytarze ekologiczne to zazwyczaj tereny leśne, zakrzaczone i podmokłe z naturalną roślinnością o przebiegu liniowym (pasowym), położone pomiędzy płacami obszarów siedliskowych. Korytarze zapewniają zwierzętom odpowiednie warunki do przemieszczania się, dają możliwość schronienia i dostęp do pokarmu. Są niezwykle ważne ze względu na fragmentację środowiska (podział siedliska na małe, odizolowane od siebie płaty) wskutek działalności człowieka i przekształcenia powierzchni ziemi.

Kopalnia kruszywa stwarza niebezpieczeństwo wtargnięcia dzikich zwierząt na tereny eksploatacji. W tym celu wskazane jest obwałowanie wyrobiska powstałym w wyniku zwałowania gleby i nieprzydatnych frakcji kopaliny zgromadzonych na tymczasowych zwałowiskach. Wskazuje się również na rekultywację terenów poeksploatacyjnych wraz z przesuwaniem się frontu robot górniczych pozwalającą na ograniczenie czasowe negatywnego wpływu kopalni na środowisko.

Ze względu na lokalną skalę oddziaływania planowanego przedsięwzięcia polegającego na rozszerzeniu granic eksploatacji kruszywa i kierunki transportu pozyskiwanego surowca (droga gminna - droga wojewódzka z kierunkiem wywozu urobku na północ), nie przewiduje się wpływu przedsięwzięcia na stan funkcjonowania środowiska oraz powiązania przyrodnicze w korytarzu ekologicznym.

Nie wystąpią zatem problemy, które mogłyby utrudnić lub uniemożliwić realizację ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w kontekście istniejących form ochrony przyrody występujących w sąsiedztwie.

IX. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Cele ochrony środowiska określone w dokumentach międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych zostały uwzględnione w projektowanym dokumencie poprzez zastosowanie przepisów polskiego prawa dostosowanego do prawa międzynarodowego, wprowadzeniu zasad i kierunków ochrony środowiska wynikających z przyjętych przez Polskę konwencji i umów międzynarodowych, w tym dyrektyw Unii Europejskiej.

1. Dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne

Dyrektywa ta preferuje zasadę, że najlepsza polityka ochrony środowiska polega na zapobieganiu powstawania zanieczyszczeń i zagrożeń u źródła; niż na późniejszych próbach przeciwdziałania ich skutkom. Zezwolenia na publiczne lub prywatne przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko, powinny być udzielane jedynie po uprzednim wykonaniu oceny możliwych znaczących skutków środowiskowych tych przedsięwzięć. Oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko musi być oceniane ze względu na ochronę zdrowia, poprawę jakości życia poprzez poprawę warunków środowiskowych oraz zachowanie różnorodności gatunków i zdolności reprodukcyjnej ekosystemów.

W odniesieniu do planowanych przedsięwzięć wdrożenie dyrektywy będzie dokonane według przepisów Działu V ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.) w procedurze oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

2. Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko

Celem dyrektywy jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko.

W odniesieniu do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego cele dyrektywy są realizowane poprzez udział społeczeństwa w opracowaniu dokumentów oraz strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, a także w trybie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu przestrzennym i zagospodarowaniu przestrzennym.

3. Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska

Celem dyrektywy jest zagwarantowanie prawa dostępu do informacji o środowisku, które znajduje się w posiadaniu organów władzy publicznej lub, które są przeznaczone dla tych organów oraz określenie podstawowych warunków i praktycznych ustaleń dotyczących tego prawa. Cel ten w odniesieniu do projektowanego dokumentu będzie spełniony poprzez procedurę oceny strategicznej oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

4. Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Europy z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego – VI Program Działań na Rzecz Środowiska

Program ten stanowi podstawę dla wymiaru ochrony środowiska europejskiej strategii stałego rozwoju i przyczynia się do włączenia problemów ochrony środowiska do wszystkich polityk wspólnoty, między innymi poprzez określenie priorytetów ochrony środowiska. W szczególności program ten ma na celu:

- podkreślenie znaczenia zmiany klimatu,
- ochronę, zachowanie, odbudowę i rozwijanie funkcjonowania systemów naturalnych, siedlisk przyrodniczych, dzikiej fauny i flory,
- przyczynianie się do wysokiego poziomu jakości życia i dobrobytu społecznego obywateli poprzez zapewnienie środowiska naturalnego, w którym poziom zanieczyszczenia nie powoduje szkodliwych skutków dla zdrowia ludzkiego i środowiska naturalnego oraz poprzez zachęcanie do stałego rozwoju urbanizacyjnego,
- lepszą wydajność zasobów oraz zarządzanie zasobami i odpadami mając na celu zapewnienie, że spożycie odnawialnych i nieodnawialnych zasobów nie przekroczy zdolności środowiska naturalnego.

5. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Zgodnie z ustawą organy administracji są obowiązane do udostępniania każdemu informacji o środowisku i jego ochronie, dotyczące m.in.:

- stanu elementów środowiska oraz wzajemnego oddziaływania między tymi elementami,
- emisji i zanieczyszczeń oddziałujących lub mogących oddziaływać na środowisko,
- środków i działań, które mają faktycznie lub potencjalnie wpływ na poszczególne elementy środowiska lub ich ochronę oraz raportów w tym zakresie,
- stanu zdrowia, bezpieczeństwa i warunków życia ludzi w zakresie oddziaływania na nie stanu środowiska i emisji.

6. Pakiet klimatyczno-energetyczny dla Unii Europejskiej z 2007 roku

Przyjęty na szczycie UE pakiet energetyczno-klimatyczny ma charakter inicjatywy regionalnej, której istotą jest szybkie podjęcie skutecznej walki ze zmianami klimatycznymi.

Pakiet ten ma stanowić podstawę do radykalnych zmian w funkcjonowaniu sektora energii w krajach UE. Główne zmiany wynikające z przyjęcia pakietu mają dotyczyć osiągnięcia do 2020 r. przez wszystkie kraje UE celów obejmujących zmniejszenie emisji CO₂ oraz zwiększenie efektywności energetycznej.

Realizacja ustaleń planu miejscowego nie będzie miała większego wpływu na osiągnięcie ww. celów z uwagi na brak urządzeń i zastosowanie technologii niskoenergetycznych i niskoemisyjnych ograniczających wpływ na stan warunki aerosanitarne.

7. Ramowa Dyrektywa Wodna przyjęta w Panie Gospodarowania Wodami w Dorzeczu Wisły

Celem środowiskowym jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego oraz utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych na obszarze JCWP Treblinka RW200015267147549 i JCWP Kanał Kacapski RW200010267147749.

W odniesieniu do wód podziemnym dla PLGW200055 celem środowiskowym jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego, utrzymanie dobrego stanu ilościowego, a jakość wody do spożycia nie powinna ulegać pogorszeniu. Osiągnięcie tego celu zdefiniowane zostało jako niezagrażone.

8. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/987/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy oraz analogicznie ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.) określające ogólne zasady gospodarowania odpadami, które znalazły swoje odbicie w zapisach ustaleń planu miejscowego.

9. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1290) reguluje i określa zasady eksploatacji surowców mineralnych

10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112) reguluje cele związane z ochroną klimatu akustycznego określa

11. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.).

Ochronę powierzchni ziemi oraz ochronę walorów krajobrazowych reguluje wspomniana ustawa oraz przepisy szczególne do ustawy.

X. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKO – TERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU ORAZ NA ŚRODOWISKO

Przeznaczenie terenów pod powierzchnią eksploatację piasków ze żwirem i ich przeróbkę skutkować będzie oddziaływaniami na poszczególne elementy środowiska, a zwłaszcza rzeźbę terenu, budowę geologiczną i zasoby naturalne, wody podziemne, szatę roślinną, klimat lokalny, w tym klimat akustyczny i warunki aerosanitarne, krajobraz naturalny, na ludzi.

1. Oddziaływanie na ludzi

Oddziaływanie kopalni kruszywa na ludzi dotyczyć będzie przede wszystkim pracowników zatrudnionych przy wydobywaniu kopaliny. Oddziaływanie na mieszkańców najbliższej miejscowości – Poniatowo przejawiać się będzie pośrednio poprzez przejazd samochodów transportujących urobek w kierunku drogi wojewódzkiej Ostrów Maz. – Sokołów Podl.

Najbliższa zabudowa mieszkaniowa znajduje się w odległości około 1100 m od terenu projektowanej kopalni.

Na etapie eksploatacji niekorzystne oddziaływanie na ludzi związane będzie głównie z pogorszeniem klimatu akustycznego oraz jakości powietrza atmosferycznego. W wyniku prowadzenia prac eksploatacyjnych wystąpi pogorszenie warunków akustycznych (hałas, wibracje) oraz zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego (pył zawieszony, pył i gazy) pod wpływem pracy maszyn i sprzętu wydobywczego oraz środków transportu. Oddziaływania te będą trwały do chwili zakończenia eksploatacji kruszywa. Największe natężenie hałasu i emisji zanieczyszczeń, szczególnie pyłowych nastąpi w obrębie terenów kopalni, a tym samym najsilniej odczują to jej pracownicy.

W celu zachowania bezpieczeństwa pracy, a tym samym życia i zdrowia ludzi, przy urobku kopaliny powinien być sprawny technicznie sprzęt i maszyn, stale prowadzony nadzór górniczy oraz bezwzględnie przestrzegane przepisy bhp. Niezmiernie istotne będzie zachowanie odpowiednio nachylonych skarp wyrobiska, kiedy to łatwo może dojść do powstania osuwisk i obrywów mas ziemnych.

Ograniczenie oddziaływania prowadzonej działalności górniczej będzie polegało między innymi na wprowadzeniu odpowiednich rozwiązań organizacyjno-technicznych w obrębie kopalni (czas pracy, sprawność sprzętu górniczego, zabezpieczenia przed hałasem i pyleniem) oraz wzdłuż dróg dojazdowych (sprawność samochodów, oplanekowanie przewożonego urobku).

Na etapie likwidacji kopalni i prowadzonych prac przy rekultywacji terenów poeksploatacyjnych nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na ludzi. Przywrócenie

wartości użytkowych terenom pokopalnianym poprawi walory przyrodniczo-krajobrazowe, co niewątpliwie korzystnie wpłynie na zdrowie i samopoczucie ludzi.

Wspomnieć należy również o wpływie kopalni w aspekcie społecznym – lokalnym rynku pracy, na którym przedsiębiorca od lat zapewnia pracę dla kilku osób.

2. Oddziaływanie na rzeźbę terenu

Prowadzenie odkrywkowej eksploatacji złoża kruszywa spowoduje trwałe przekształcenie powierzchni terenu. Rzeźba ulegnie całkowitemu przeobrażeniu w stosunku do pierwotnej, w miejsce w wyniesienia morenowego powstanie forma wklęsła - wyrobisko o stromych skarpach o głębokości do dwudziestu kilku metrów.

Po zakończonej eksploatacji w obrębie wyrobiska przeprowadzone będą prace rekultywacyjne polegające na wyprofilowaniu i umocnieniu skarp oraz zalesienie terenu pokopalnianego.

3. Oddziaływanie na budowę geologiczną i zasoby naturalne

W wyniku eksploatacji kruszywa naturalnego w budowie geologicznej terenów powstanie luka stratygraficzna polegająca na likwidacji warstwy geologicznej o miąższości do kilkunastu metrów, zawierających zasobową część złoża.

Lokalizacja przedsięwzięcia oraz zakres prowadzonych prac nie wskazują na możliwość wystąpienia ruchów masowych ziemi (osuwanie, obrywy itp.), pod warunkiem prawidłowej eksploatacji, zgodnej z przepisami branżowymi i dostosowaniem do lokalnych warunków gruntowo-wodnych terenów. Zakłada się, że eksploatacja będzie prowadzona z zachowaniem odpowiedniego kąta nachylenia skarp wyrobiska oraz nasypów składowanego surowca, co pozwoli na wyeliminowanie zagrożeń.

4. Oddziaływanie na gleby

Na etapie przygotowania złoża do eksploatacji nastąpi zebranie nadkładu na całej jego powierzchni, co doprowadzi do całkowitej likwidacji istniejących ekosystemów ze zbiorowiskami roślinności, mikroflory i mikrofauny. Zebranie nadkładu z warstwą próchniczną spowoduje skutki znaczące i długotrwałe.

Nadkład będzie zdejmowany w miarę postępu prac i składowany na zwałowisku, celem wykorzystania przy rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji. Gromadzenie zwałowanej gleby powinno uwzględniać jej ochronę przed ulewnymi deszczami powodującymi rozmycie hałdy i wypłukanie części organicznych.

W ramach rekultywacji powierzchnia skarp w części zostanie pokryta zgromadzonym nadkładem w celu przywrócenia wartości użytkowych zlikwidowanej pokrywy glebowej. Nadkład ten, wprawdzie nie najwyższej klasy, znacznie podniesie żyzność gleby i ułatwi rozwój roślinności na terenach przyległych do nowopowstałego zbiornika wodnego.

5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe

Na terenie objętym opracowaniem wody powierzchniowe nie występują. W wyniku eksploatacji kruszywa na części terenu czasowo powstanie zbiornik wodny, albowiem część złoża znajduje się w stałym zwodnieniu.

6. Oddziaływanie na wody podziemne

Eksploatacja kruszywa naturalnego częściowo będzie prowadzona przy użyciu koparki z osprzętem podsiębiernym w warunkach zawodnienia złoża. Problem zanieczyszczenia wód może pojawić się w przypadku sytuacji awaryjnej sprzętu mechanicznego, skutkującej możliwością wprowadzenia do środowiska gruntowo-wodnego substancji ropopochodnych. Należy wówczas podjąć niezbędne działania ratunkowe pozwalające zapobiec wyciekom olejów i benzyn z maszyn oraz zneutralizować powstałe skażenie wód.

Zgodnie z „Mapą obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1:500.000” (A.S. Kleczkowski, AGH Kraków, 1988) w granicach opracowania występuje Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 215, „Subniecka Warszawska” o charakterze porowym. Główny poziom wodonośny występuje w pogrzebanych piaskach i żwirach sandrów zlodowacenia Odry i zlodowaceń południowopolskich oraz interglacialnych piaskach dolin rzecznych. Poziom ten występuje na głębokości od 20 m do 50 m. Jest na ogół dobrze izolowany od powierzchni glinami zwałowymi.

Eksploatacja kopaliny zgodnie z projektem zagospodarowania złoża winna w pełni zapewnić ochronę wód podziemnych przy zachowaniu wymogów i przepisów ochrony środowiska, przepisów p.poż. oraz prowadzeniu eksploatacji sprzętu zgodnie z instrukcjami techniczno-ruchowymi, które znajdują się na wyposażeniu każdego urządzenia mechanicznego.

Odprowadzenie ścieków komunalnych wytwarzanych przez pracowników kopalni odbywać się będzie do szczelnego zbiornika bezodpływowego zlokalizowanego w zapleczu sanitarnym w budynku biurowym, z okresowym wywozem nieczystości do oczyszczalni ścieków.

Wody opadowe i roztopowe będą odprowadzane powierzchniowo do gruntu, zgodnie z obowiązującymi przepisami szczególnymi w tym zakresie.

7. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Na terenie kopalni kruszywa w wyniku pracy maszyn górniczych oraz ruchu pojazdów samochodowych wystąpi zjawisko emisji spalin oraz wywiewania pyłów i lżejszych frakcji piasków. Powstałe zanieczyszczenia będą miały lokalny zasięg, ograniczony praktycznie do strefy wyznaczonej granicami terenu górniczego oraz wąskich pasów wzdłuż dróg transportu kruszywa.

Proces pylenia będzie skutecznie tłumiony przez ściany wyrobiska, a także znacznie ograniczony z uwagi na wydobywanie kopaliny w warunkach zawodnienia części złoża, co utrudni emisję pyłów i drobnych frakcji piaszczystych na zewnątrz kopalni.

Eksploracja złoża kruszywa naturalnego nie powinna wywołać zmian w środowisku na poziomie wyższym od obowiązujących standardów jakości powietrza. Sprzyjać temu będzie położenie złoża na terenach oddalonych od siedzib ludzkich.

Czynnikiem ograniczającym częściowo oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia na środowisko będzie niewątpliwie obecność na części terenów zachowanych w ich sąsiedztwie kompleksów leśnych działających osłonowo przed rozprzestrzenianiem się pyłów i gazów.

8. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Faza przygotowawcza w kopalni kruszywa zasadniczo nie będzie stwarzać zagrożenia dla środowiska w aspekcie oddziaływań akustycznych, a jedynie pewną krótkotrwałą uciążliwość. Emitowany hałas będzie miał zasięg lokalny i będzie mało dokuczliwy dla otoczenia ze względu na czasowe jego oddziaływanie i znaczną odległość od siedzib ludzkich.

W fazie eksploatacji pozyskanie kopalin wymaga stosowania maszyn, które charakteryzują się wysokim poziomem wytwarzanego hałasu i mogą wpływać na kształtowanie niekorzystnego klimatu akustycznego w obrębie i wokół kopalni. Poziomy dźwięku kształtowane będą przez ruch maszyn wybierających kopalinę oraz przez ruch pojazdów samochodowych zajmujących się przewozem surowca.

Emitowany hałas sprzętu wydobywczego skutecznie będzie tłumiony przez ściany wyrobiska stanowiące swoiste ekrany akustyczne.

Dla obniżenia poziomu wytwarzanego dźwięku należy zastosować maszyny i urządzenia charakteryzujące się niskimi mocami akustycznymi.

Transport kopalin będzie odbywał się wzdłuż istniejących dróg dojazdowych, w kierunku drogi wojewódzkiej.

Na podstawie dostępnej literatury, w tym raportów o oddziaływaniu na środowisko, przy normalnej pracy zakładu górniczego tereny pozyskania kruszywa znajdują się w zasięgu oddziaływania hałasu o wartości równoważnej powyżej 60 dBA, natomiast wielkość poziomu hałasu do 55 dBA może obejmować tereny odległe o 30 - 80 m od granicy terenu górniczego. Są to wyłącznie tereny rolne, tereny leśne i użytki kopalne, które nie podlegają ochronie przed hałasem, regulowanej przepisami prawnymi (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 112).

Uzyskane poziomy hałasu wykazują, iż w czasie eksploatacji złoża nie spowoduje on naruszenia wartości normowych i nie wpłynie na ponadnormatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na tereny chronione akustycznie – tereny zabudowy mieszkaniowej położone na północ od planowanego przedsięwzięcia w odległości co najmniej 1100 m.

9. Oddziaływanie na klimat

W obrębie terenu górniczego w okresie przygotowawczym i eksploatacji oddziaływanie w zakresie wpływu na klimat lokalny związane będzie głównie z pracą maszyny urabiającej kopalinę oraz z ruchem samochodów ciężarowych transportujących urobek z kopalni, które

generować będą zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego (spaliny, pył zawieszony). Dodatkowo źródłem niezorganizowanej emisji pyłu zawieszonego będą zwałowiska nadkładu i hałdy wydobytego surowca.

Wraz ze zmianami rzeźby terenu nastąpią także zmiany warunków termiczno-wilgotnościowych, wietrznych, długości zalegania pokrywy śnieżnej, warunków solarnych.

Po zakończeniu eksploatacji nastąpi ponowna modyfikacja klimatu lokalnego polegająca na zmianach termiki, stosunków wilgotnościowych i wietrznych pod wpływem wprowadzenia zalesień.

Po zakończeniu eksploatacji i likwidacji źródeł emisji pyłów i spalin nastąpi poprawa czystości powietrza atmosferycznego.

10. Oddziaływanie na szatę roślinną, zwierzęta i siedliska przyrodnicze

Szatę roślinną stanowią zbiorowiska roślinności porolnej charakterystyczne dla ugorów w formie chwastów i zakrzaczeń. W ramach prac przygotowawczych nie przewiduje się wycinki drzew.

Planowane przedsięwzięcie spowoduje konieczność usunięcia warstwy glebowej, a wraz z nią integralnie związanej flory i fauny. W związku z tym na obszarze przewidzianym do eksploatacji złoża świat roślinny i zwierząt zostanie całkowicie zniszczony. Dodatkowo hałas komunikacyjny i emisja spalin pochodzące z koparki i środków transportu poruszających się po drogach, może spowodować zmniejszenie aktywności życiowej zbiorowisk roślinnych występujących w otoczeniu kopalni.

Wraz ze zniszczeniem ekosystemów pól likwidacji ulegną populacje mikroorganizmów i owadów, a inne jak na przykład płazy, gady, ptaki, ssaki będą musiały na pewien czas opuścić swoje siedliska. Dlatego też eksploatację kruszywa naturalnego oraz transport urobku należy prowadzić zgodnie z projektem zagospodarowania złoża uwzględniającym rozwiązania mające na celu minimalizację oddziaływań na świat roślin i zwierząt.

Do rekultywacji terenów poeksploatacyjnych należy wykorzystać zgromadzony na hałdach, a następnie równomiernie rozplantowany na całej powierzchni nadkład, który podniesie żyzność środowiska glebowego i ułatwi zasiedlanie oraz rozwój roślinności. Przywrócenie wartości użytkowych zmienionym siedliskom w ramach prowadzonych prac rekultywacyjnych pozwoli na częściową odbudowę pierwotnych siedlisk oraz pojawienie się nowych gatunków zwierząt. Zaleca się, aby rekultywacja odbywała się poprzez nasadzenia roślinności dostosowanej do siedlisk przyrodniczych z przewagą gatunków rodzimych. Rekultywację należy wykonywać na bieżąco, jeszcze podczas normalnej planowej eksploatacji kruszywa.

11. Oddziaływanie na krajobraz naturalny

Teren objęty powierzchnią eksploatacją kruszywa naturalnego reprezentuje typ starogłacialnego krajobrazu leśno-polnego charakteryzującego się występowaniem zdenudowanych moren i równin akumulacyjnych. Dotychczasowa eksploatacja kopaliny na sąsiednich terenach spowodowała zmiany w krajobrazie naturalnym, w wyniku której powstały liczne wyrobiska różnych rozmiarów.

Dalsza intensyfikacja eksploatacji spowoduje rozszerzenie terenów o zmienionych cechach morfologicznych krajobrazu naturalnego. Zmiany dotyczyć będą przede wszystkim rzeźby i szaty roślinnej oraz klimatu lokalnego. W wyniku planowanej eksploatacji powstanie kolejne wyrobisko o powierzchni kilku ha i głębokości do około **20 m**.

Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych przyniesie kolejne zmiany krajobrazu polegające na odtworzeniu szaty leśnej.

12. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Obszar objęty planem miejscowym położony jest w paśmie przyrodniczo-kulturowym rzeki Bug i strefie ochrony wartości krajobrazów przyrodniczo-kulturowych w pasmach rzecznych, w których obowiązują zadania i kierunki działań wynikające z ustaleń Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego.

Zgodnie z Ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. 2024 r. poz.1292 ze zm.), w trakcie prowadzenia robót ziemnych w przypadku odkrycia przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, należy wstrzymać wszelkie prace, zabezpieczyć przedmiot oraz niezwłocznie zawiadomić wojewódzkiego konserwatora zabytków lub wójta gminy.

Nie przewiduje się szkodliwego wpływu kopalni kruszywa naturalnego na dobra materialne. Eksploatacja będzie prowadzona zgodnie z projektem zagospodarowania złoża i pod nadzorem górniczym. Dla dróg sąsiadujących z terenem górniczym na etapie opracowania planu zagospodarowania złoża wprowadzone będą pasy ochronne zabezpieczające przed oddziaływaniem kopalni we wszystkich fazach działalności. Prace eksploatacyjne na złożu prowadzone będą w obrębie granic własności nieruchomości, do których inwestor posiada tytuł prawny.

13. Oddziaływanie na obszar Natura 2000

Analiza dostępnych opracowań, na które złożyły się między innymi dokumentacja geologiczna złoża kruszywa naturalnego oraz opracowanie ekofizjograficzne w aspekcie oddziaływań na obszary Natura 2000 pozwoliły na następujące wnioski:

- 1) Odległość przedmiotowych terenów do najbliższych położonych obszarów Natura 2000: Dolina Dolnego Bugu PLB140001 wynosi około 1080 m, a do Ostoi Bużańskiej PLH140011 około 3180 m.
- 2) Przedmiotowe tereny położone są na lokalnym wododziale, w obrębie którego nie występują ciekły powierzchniowe – brak powiązań hydrograficznych.
- 3) Tereny powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych położone są w granicach wydzielonego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 „Subniecka Warszawska” o charakterze porowym, w obrębie którego poziom wodonośny występuje w pogrzebanych piaskach i żwirach na głębokości od 20 m do 50 m, i który jest dobrze izolowany od powierzchni glinami zwałowymi.
- 4) Funkcjonowanie kopalni kruszywa nie pogorszy klimatu akustycznego w granicach obszarów Natura 2000. Uzyskane poziomy hałasu wykazują, iż hałas w czasie eksploatacji złoża nie spowoduje naruszenia wartości normowych i nie wpłynie na ponadnormatywne

oddziaływanie przedsięwzięcia na tereny chronione akustycznie – tereny zabudowy mieszkaniowej położone w Poniatowie.

- 5) Woda do celów bytowych będzie pobierana z planowanego do rozbudowy wodociągu, który posiada dostateczną wydajność na pokrycie planowanego zapotrzebowania, bądź z własnego ujęcia. Zapotrzebowanie na wodę będzie stosunkowo małe z uwagi na małą skalę przedsięwzięcia. Zatem, ilości pobieranej wody nie będą miały istotnego wpływu na zasoby wodne obszaru, w tym stosunki hydrologiczne w obszarze oddziaływania, a tym bardziej obszarach Natura 2000.
- 6) Na terenach eksploatacji kruszywa naturalnego powstawać będą niewielkie ilości ścieków sanitarnych gromadzone w szczelnym zbiorniku, które po ich wypełnieniu będą wywożone do oczyszczalni ścieków.
- 7) Na przedmiotowych terenach nie będą lokalizowane zakłady stwarzające zagrożenia wystąpienia poważnych awarii.

Należy zatem stwierdzić, że tereny powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego nie będą miały bezpośredniego lub pośredniego wpływu na stan obszarów Natura 2000 w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt występujących na obszarach oraz na ich integralność.

14. Wzajemne oddziaływanie

Poszczególne elementy środowiska, takie jak: ludzie, rzeźba terenu, budowa geologiczna, wody powierzchniowe i podziemne, pokrywa glebowa, szata roślinna i leśna, klimat lokalny, krajobraz naturalny, zasoby naturalne, dobra materialne, zabytki kultury materialnej są ze sobą powiązane i tworzą integralną całość.

Dlatego też negatywny wpływ na jeden z czynników, może przejawiać się pogorszeniem stanu całego ekosystemu. Wzajemne wzmacnianie występujących oddziaływań w danym środowisku powoduje, że łączny efekt jest większy od sumy efektów ich działania oddzielnego. Z punktu widzenia zdrowia ludzi najważniejsze są oddziaływania na powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny. Stan zachowania naturalnych biocenoz ma w tym aspekcie charakter pośredni, związany z walorami estetycznymi otaczającego terenu.

W oparciu o przedstawiony opis środowiska i analizę oddziaływań oraz ewentualnych zmian można stwierdzić, że przy zastosowaniu rozwiązań przedstawionych w prognozie, prawidłowej eksploatacji złoża, nie wystąpią wzajemne negatywne oddziaływania pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska.

Rodzaje oddziaływań na poszczególne elementy środowiska i obszar Natura 2000

L.p.	Elementy środowiska	Tereny eksploatacji
1.	Ludzie	hałas, zapylenie w fazie eksploatacji – pracownicy kopalni, zakłócenia akustyczne wzdłuż tras transportu kopaliny w obrębie zabudowy mieszkaniowej
2.	Powietrze	spaliny, zapylenie w fazie eksploatacji
3.	Wody	eksploatacja częściowo w warunkach zawodnienia złoża

4.	Powierzchnia ziemi	powstanie wyrobiska w fazie eksploatacji, hałdy, zwałowiska, niwelacja, łagodzenie rzeźby terenu w fazie likwidacji
5.	Gleba	zerwanie pokrywy glebowej w obrębie obszaru górniczego w fazie eksploatacji, przywrócenie w fazie rekultywacji na części terenu pokrywy glebowej
6.	Roślinność	likwidacja zbiorowisk roślinności polnej w fazie eksploatacji, zalesienie terenów poeksploatacyjnych
7.	Świat zwierząt	likwidacja mikrofauny w fazie eksploatacji, pojawienie się nowych gatunków w fazie rekultywacji
8.	Klimat	w fazie eksploatacji zmiany warunków termicznych, wietrznych, wilgotnościowych, solarnych, w fazie rekultywacji poprawa warunków aerosanitarnych
9.	Krajobraz	pogorszenie walorów krajobrazowych w fazie eksploatacji oraz ich poprawa w fazie rekultywacji
10.	Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	brak oddziaływania
11.	Obszary Natura 2000	brak oddziaływania

Biorąc pod uwagę charakter przewidywanych oddziaływań na środowisko w obrębie przedmiotowego terenu wyróżniono następujące ich rodzaje:

- zmiana ukształtowania terenu (wyrobisko poeksploatacyjne) – oddziaływanie bezpośrednie, stałe, negatywne, brak oddziaływania na obszar Natura 2000;
- zmiana budowy geologicznej (likwidacja serii złożowej) – oddziaływanie bezpośrednie, stałe, negatywne, brak oddziaływania na obszar Natura 2000;
- wyłączenie gruntów rolnych z użytkowania rolniczego (likwidacja pokrywy glebowej, szaty roślinnej i drobnej fauny) – oddziaływanie bezpośrednie, krótkookresowe lub stałe, skumulowane, negatywne, brak oddziaływania na obszar Natura 2000;
- rekultywacja terenów porolnych (odtworzenie na części terenów pokrywy glebowej, poprawa walorów krajobrazowych) – oddziaływania bezpośrednie, wtórne, długookresowe lub stałe, pozytywne, brak oddziaływania na obszar Natura 2000;
- funkcjonowanie zakładu górniczego (hałas i pył, spaliny, odpady w obrębie kopalni – oddziaływania bezpośrednie, krótkoterminowe, skumulowane, negatywne, brak oddziaływania na obszar Natura 2000.

XI. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Warunkiem skutecznej ochrony środowiska przyrodniczego i ograniczenie wpływu planowanego przedsięwzięcia będzie przestrzeganie prawa w zakresie ochrony środowiska, stosowania proekologicznych rozwiązań techniczno-technologicznych, prowadzenia eksploatacji złoża kruszywa zgodnie z planem zagospodarowania złoża.

Ochronę wód powierzchniowych należy zapewnić poprzez zakaz wprowadzania do wód lub do ziemi ścieków technologicznych nie spełniających określonych warunków. Ścieki komunalne powstające w strefie zaplecza sanitarnego kopalni należy kierować do szczelnego zbiornika bezodpływowego z zapewnieniem wywozu do oczyszczalni ścieków.

Ochronę klimatu akustycznego należy zapewnić poprzez obowiązek przestrzegania dopuszczalnych norm hałasu i wibracji zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi, Gospodarka odpadami powinna opierać się o metodę segregacji odpadów komunalnych i poprodukcyjnych (surowiec nieprzydatny).

Projektowanie i prowadzenie robót udostępniających i eksploatacyjnych należy dostosować do warunków geologicznych i wyposażenia technicznego tak, aby zachowane były odpowiednie parametry, w tym zachowanie skarp eksploatacyjnych, szerokość półek roboczych, kąt nachylenia skarp i zboczy stałych oraz roboczych wyrobiska oraz zwałów nadkładu, zapewniające bezpieczeństwo geotechniczne, bezpieczeństwo pracowników i ruchu kopalni.

Teren zakładu górniczego należy w widoczny sposób oznaczyć poprzez umieszczenie tablic informacyjnych i ostrzegawczych lub ewentualne obwałowanie w miejscach newralgicznych (np. od drogi gminnej).

Ochronę dróg dojazdowych oraz gruntów rolnych pozostających w dotychczasowym użytkowaniu należy zapewnić poprzez zachowanie wymaganych szerokości pasów ochronnych, zgodnie z normami obowiązującymi w górnictwie odkrywkowym. Pozwoli to na ograniczenie oddziaływania kopalni kruszywa na sąsiednie tereny.

Celem wyeliminowania uciążliwości niezbędnym warunkiem będzie właściwie skonstruowany projekt zagospodarowania złoża oraz organizacja pracy kopalni. W tym celu pracę koparki i samochodów należy ograniczyć do pory dziennej, w sprawności utrzymywać sprzęt wydobywczy, zapewnić niekolizyjny dojazd do kopalni itp.

W celu ochrony powierzchni ziemi i wód podziemnych należy wprowadzić zakaz gromadzenia i składowania na terenie kopalni odpadów innych niż poeksploatacyjne, do których należy nadkład i nieprzydatny zapyłony lub zagliniony surowiec mineralny, służące do rekultywacji terenów pokopalnianych. W wyrobisku należy zakazać składowania odpadów komunalnych, osadów ściekowych, odpadów przemysłowych i innych. Poza umieszczeniem odpowiednich tablic, przedsiębiorca winien po sukcesywnie prowadzić prace rekultywacyjne.

Bardzo ważnym zagadnieniem jest zapobieganie niekontrolowanym wyciekom substancji ropopochodnych z maszyn i urządzeń górniczych. W związku z powyższym park maszynowy powinien być wysokosprawny i podlegać stałej kontroli. Wszelkie wycieki smarów, olejów i benzyn muszą być likwidowane w zarodku, a zanieczyszczone środowisko wodne poddane natychmiastowemu oczyszczeniu.

Ochronę powietrza atmosferycznego przed ponadnormatywnym zanieczyszczeniem przewiduje się poprzez ograniczenie pylenia w trakcie załadunku kopaliny na samochody oraz w trakcie jej transportu z zastosowaniem zamkniętych przestrzeni ładunkowych.

W przypadku natrafienia na przedmioty niewiadomego pochodzenia przedsiębiorca zobowiązany jest wstrzymać roboty i zawiadomić Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub Wójta Gminy.

Transport urobku powinien uwzględniać wymogi ochrony środowiska w zakresie stanu sanitarnego atmosfery (zapylenie) oraz zakłóceń akustycznych (hałas).

Po wygaśnięciu koncesji lub wyczerpania zasobów złoża przedsiębiorca powinien rozliczyć zasoby oraz przeprowadzić rekultywację terenów zmienionych w związku z prowadzoną eksploatacją, a także naprawić wszystkie szkody spowodowane eksploatacją zgodnie z zasadami ochrony środowiska i obowiązującymi przepisami.

Do działań kompensujących straty poniesione w środowisku w wyniku eksploatacji kruszywa naturalnego zaliczyć należy:

- niwelowanie rzeźby terenu poprzez łagodzenie skarp i wyrównywanie dna wyrobiska poeksploatacyjnego,
- przywracanie wartości użytkowych zdegradowanej pokrywie glebowej,
- zalesienie terenów pokopalnianych,
- zakładanie budek dla ptaków itp.

Rekultywacja terenów zdegradowanych winna odbywać się sukcesywnie, w miarę przesuwania się frontu robót wydobywczych, a grunty winny być stopniowo rekultywowane i przywracane do użytkowania w zależności od zatwierdzonego kierunku rekultywacji.

Przy zadrzewianiu terenów należy zadbać o dobór odpowiednich do warunków siedliskowych i układów przestrzennych gatunków drzew, krzewów i innych roślin.

XII. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W MIEJSCOWYM PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Do rozwiązań zawartych w projekcie planu miejscowego nie przewidziano rozwiązań alternatywnych z uwagi na brak możliwości wariantowania tego rodzaju przedsięwzięć. Lokalizacja terenów powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych determinowana jest

występowaniem udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego na ściśle określonym obszarze, a kierunki wywozu urobku warunkowane są istniejącym układem komunikacyjnym bez konieczności jego zmian.

W trakcie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

XIII. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach przeprowadzanej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko sporządza się prognozę oddziaływania na środowisko planu miejscowego poprzedzoną uzgodnieniem zakresu i stopnia szczegółowości prognozy z właściwymi organami.

Projekt planu miejscowego dotyczy zmiany przeznaczenia terenów rolnych położonych w obrębie gruntów wsi Poniatowo pod powierzchnią eksploatację kruszywa naturalnego. Na przedmiotowych terenach udokumentowano nowe złoża kruszywa naturalnego „Poniatowo VIII”.

Przedmiotowe tereny położone są na południe od istniejącej zabudowy wsi w sąsiedztwie dużego kompleksu leśnego. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa znajduje się w odległości około 1100 m od terenu projektowanej kopalni.

Wydobywany surowiec w postaci piasków i żwirów znajdzie zastosowanie w drogownictwie przy budowie nasypów drogowych oraz po uszlachetnieniu w budownictwie mieszkaniowym do produkcji betonów i tynków.

Po zakończeniu eksploatacji przewiduje się rekultywację terenów i przeznaczenie ich pod zbiornik wodny i zalesienie pozostałej części.

Eksploatacja kopalin należy do działalności gospodarczej odznaczającej się dużym wpływem na środowisko przyrodnicze. Szczególnie dużym zagrożeniom podlega środowisko gruntowo – wodne z uwagi na możliwość niekontrolowanych wycieków paliwa i smarów z koparki oraz samochodów wywożących piasek i żwir.

Nadmierna emisja pyłu i spalin wpływać będzie również na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego. W trakcie eksploatacji może powstać niebezpieczeństwo osunięcia kopaliny ze skarp wyrobiska na skutek braku zachowania odpowiedniego ich nachylenia, a także innych nieprzewidzianych okoliczności. Niedostateczne zabezpieczenie terenu kopalni stwarza bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi oraz zwierząt.

Warunkiem skutecznej ochrony środowiska przyrodniczego i ograniczenie wpływu kopalni będzie prowadzenie wydobywania kruszywa zgodnie z planem zagospodarowania złoża.

Warunkiem koniecznym będzie ochrona istniejącej drogi oraz gruntów rolnych poprzez zachowanie wymaganych szerokości pasów ochronnych i nachylenia skarp, ochronę przed hałasem poprzez obowiązek przestrzegania dopuszczalnych norm, zakaz gromadzenia

i składowania w wyrobisku śmieci, zapobieganie wyciekom oleju i smaru z koparki i samochodów.

Po wygaśnięciu pozwolenia na wydobywanie lub wyczerpania złoża przedsiębiorca powinien przeprowadzić rekultywację terenów, a także naprawić wszystkie szkody spowodowane eksploatacją.

Tereny planowanej eksploatacji kruszywa położone są poza obszarami ochrony przyrody, tj. parkami narodowymi i krajobrazowymi, obszarami Natura 2000, rezerwatami przyrody i innymi formami ochrony. Najbliższy obszar ochrony przyrody to Nadbużański Park Krajobrazowy położony w sąsiedztwie planowanego przedsięwzięcia.

Ponadto wzdłuż kompleksu leśnego w Nadbużańskim Parku Krajobrazowym przebiega korytarz ekologiczny GKPnC-1A Lasy Mielnickie – Puszcza Biała, wzdłuż którego wędrują dzikie zwierzęta. Korytarze zapewniają zwierzętom odpowiednie warunki do przemieszczania się, dają możliwość schronienia i dostęp do pokarmu.

Kopalnia kruszywa stwarza niebezpieczeństwo wtargnięcia dzikich zwierząt na tereny eksploatacji. W tym celu wskazane jest obwałowanie wyrobiska oraz szybką rekultywację terenów poeksploatacyjnych pozwalającą na ograniczenie czasowe negatywnego wpływu kopalni na środowisko.

Do rozwiązań zawartych w projekcie planu miejscowego nie przewidziano innych rozwiązań z uwagi na brak możliwości wariantowania przedsięwzięć związanych z występowaniem udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego na ściśle określonym obszarze.

Dla planowanej kopalni kruszywa naturalnego z uwagi na lokalny zasięg wyklucza się możliwość oddziaływania na środowisko poza granicami państwa.

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że jestem autorem Prognozy oddziaływania na środowisko Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w południowej części obrębu ewidencyjnego Poniatowo oraz spełniam wymogi art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr Andrzej Lewandowski